

Trendbreuk, IZA en GALA Zuid-Limburg - een regio in transformatie

Ambassadeursoverleg, 31 januari 2023 | Sittard

Bert.Hesdahl@ggdzl.nl

Jij bent er voor Nede

Je g
er i
je z
zit

Collectiviteitskartin

M
oi
ai
gi

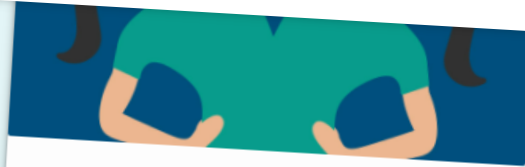
Lekker in je vel me

Eigen regie op je

Sluit je zorgverz

Fysiek

Wilt u uw concentratie verbeteren, beter slapen of werken aan een pijnvrije rug? Maak gebruik van onze extra's.

[Aan de slag >](#)

Mentaal

Wilt u meer ontspanning en balans? En minder stress of sombere gevoelens? Maak gebruik van onze extra's.

[Aan de slag >](#)

Leefstijl

Wilt u vaker de juiste voeding kiezen of meer bewegen en ontspannen? Maak gebruik van onze extra's.

[Aan de slag >](#)

Uw gezondheid is onze missie

Samen werken aan een gezonder Nederland. Dat is de missie van IZA. Daarom juichen we u van harte toe als u uw gezondheid of leefstijl wilt verbeteren. Maar we zwaaien niet alleen vanaf de zijlijn. We helpen u ook graag. Met kwalitatief goede services waarmee u echt een verschil kunt maken. Waarmee u beter kunt ontspannen of optimistischer in het leven kunt staan. We zijn er voor iedereen. Ook als u prima gezond bent, want ook dan kunt u verbetering wensen. Succes met uw voornemens. We wensen u alle gezondheid toe.

Op dit platform bevelen wij services van derden aan die producten of diensten leveren op het gebied van gezondheidszorg. Het gebruik van de producten of diensten van derden is volledig voor eigen risico. VGZ aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud, het gebruik of de beschikbaarheid van dergelijke websites en de daar aangeboden diensten en producten.

op. Dat scheelt jou weer geregeld.

[Stap nu over naar IZA >](#)

INHOUD

- Het begint met Trendbreuk
- Waarom is er IZA-GALA?
- Wat is SPUK IZA-GALA?
- Wat betekent het voor Zuid-Limburg?
- Een regio in transformatie

IZA-GALA

HET BEGINT MET

trend breuk

zuid-limburg

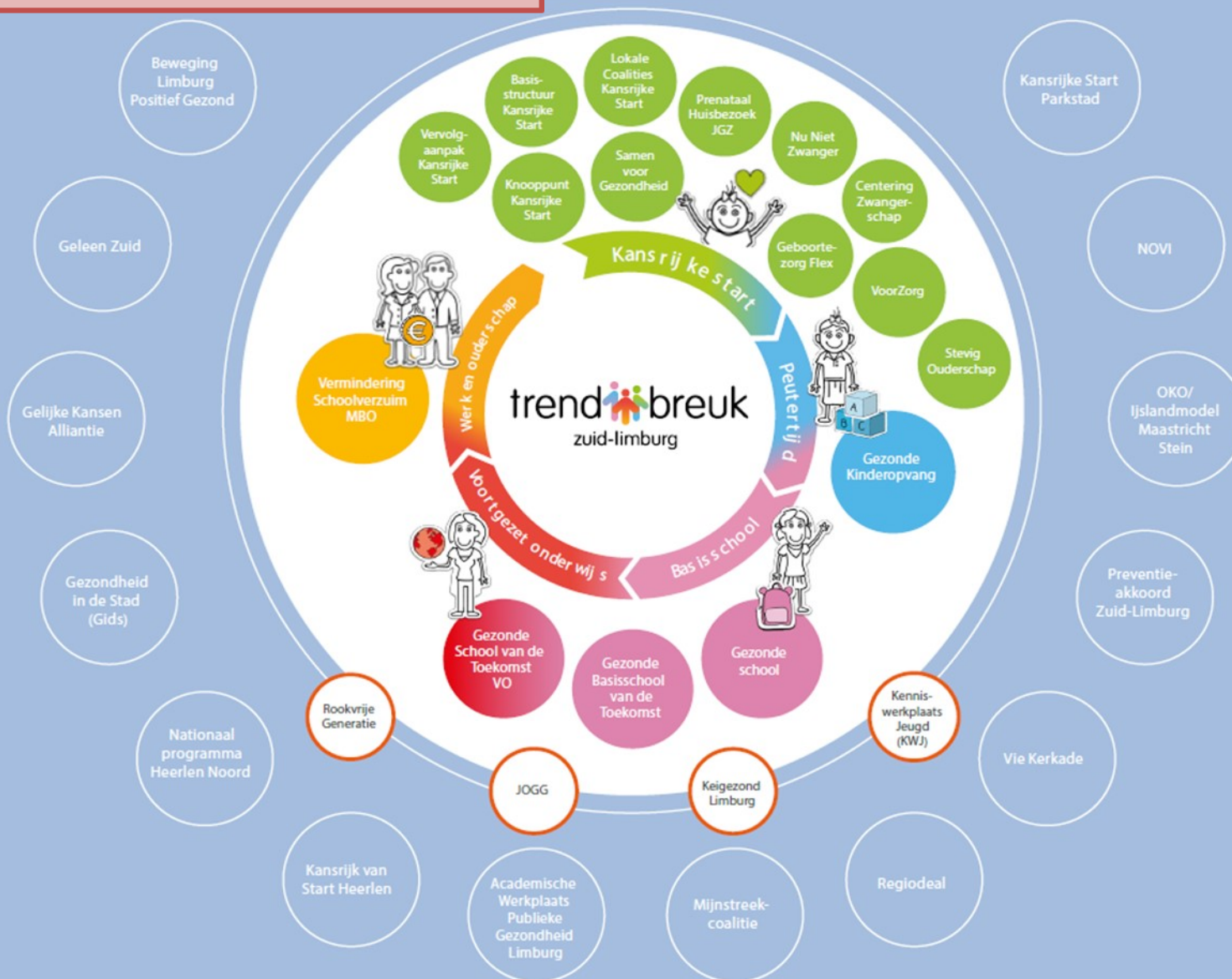
Trendbreuk is van ons allemaal! De trend breken we samen!

provincie limburg

provincie limburg

TRENDBREUK 2023

Trendbreuk is waardevol! Waarom?

- Krachtig concept: meerjarige cyclus rond kind
- Duidelijk doel: 25% inlopen op gezondheidsachterstand NL
- Focus op preventie: voorkomen ipv genezen, jong geleerd/oud gedaan
- Programmatische aanpak interventies: samenhang
- Effectmeting centraal: onderzoek en monitoring, o.b.v. 'massa'
- Ontmoetmomenten tussen professionals, bv. KansrijkeStart-meetups
- Titel: spot-on!: toont de gezamenlijke ambitie, beweging

- Netwerk-aanpak: denken in overvloed, krachten bundelen
- Deelname van alle 16 gemeenten
- Aanwezigheid van meer partijen in stuurgroep
- Goede contacten met rijk: VWS, OC&W, BZK
- Multiplier qua financiën: door samenkracht efficiëncy + ZonMW-geld etc
- Neutraal/a-politiek
- Goed imago, positieve vibe
- Brede verkenning naar TB 2.0

trend**↑**breuk

zuid-limburg

2.0

WAAROM IS ER IZA-GALA (VANUIT GGD-PERSPECTIEF)?

- Stijging zorgkosten. Grote gezondheidsverschillen. Preventie ondergeschoven kindje; sturing op gezondheidsbevordering blijft achterwege
- Door jarenlange bezuiniging onvoldoende prioriteit aan gezondheidsbeschermende taken
- Informatie-uitwisseling stopt door gebruik verschillende ICT- en datasystemen. Veiligheid van ICT
- Onvoldoende bestuurlijke structuur en mandatering zowel in crisissituaties (COVID) als regiefunctie gezonde samenleving

IZA-GALA

WAAROM IZA-GALA (VANUIT PERSPECTIEF SAMENLEVING)?

- Maatschappelijke waarde ontketenen door
 - bestaansONzekerheid te verminderen
 - KansenONgelijkheid te verkleinen
 - ONgezond leven
- Lokale/reginale samenwerking voor maatschappelijke opgaven
- Gezamenlijke investeringsruimte
- Rijksfinanciering vanwege structurele tekorten en structurele investering

IZA-GALA

DISCUSSIES IN DE KAMER EN OP VWS - EEN GREEP

KAMERBRIEF: BOUWSTENEN VOOR EEN TOEKOMSTIG PREVENTIE

1. Gezonde leefstijl urgent
2. Rookvrije generatie
3. Gezonde voedselomgeving
4. Andere sociale norm alcoholgebruik
5. Extra impuls sport en bewegen
6. Verbreding preventieaanpak mentale gzh
7. Terugdringen gezondheidsverschillen
8. Preventie in het zorgstelsel
9. Gezonde en groene leefomgeving

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum 17 maart 2022
Betreft Preventiebrieft t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022

Als je een Nederlander vraagt wat hij nodig heeft voor een gelukkig leven, is de
antwoord dat hij zegt: mijn gezondheid. Voor veel Nederlanders is gezondheid
een belangrijke factor voor hun levensvreugde. En toch lukt het velen nog niet om
gezond te leven. De Corona-pandemie heeft ons nog eens extra met de neus op
de feiten gedrukt. Van de mensen die ernstig ziek worden van het virus heeft een
significante meerderheid een slechte gezondheid. Zo lijkt er een verband te zijn
tussen overgewicht en ziekenhuisopname na een coronabesmetting. De pandemie
heeft haarscherp laten zien dat ongezond leven gevolgen kan hebben.

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
3333382-1025410-VGP

Uw brief
-

Bijlage(n)
-

Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.

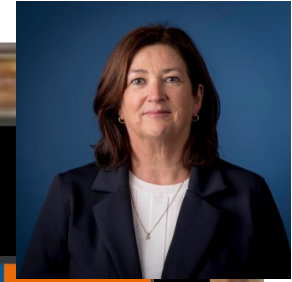
SAMENGEVAT

1. Kern: bezuiniging vs houdbaarheid zorg
2. IZA: houdbaarheid = toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van zorg
3. Focus curatieve zorg met verbinding naar langdurige zorg, publieke gezondheid en sociaal domein (medisch-sociaal)
4. Kernwoord: 'passende zorg'
5. Tot 2026 impulsen aan gemeenten, daarna valt dit volledig weg
6. GALA: afspraken over preventie, versterking sociale basis en sport & bewegen

DUS....

- Niet aanbod (curatieve) zorg staat centraal, maar gezondheid en welzijn van de inwoners
- Specifieke uitkering (SPUK) = financieringsarrangement: geormerkt geldt biedt sturingsmogelijkheden
- Gezien landelijke opgaven worden veel losse financieringsstromen onder aantal grote bewegingen gepakt
- Doel: stevigere basis voor integraal preventief gezondheidsbeleid door diverse programma's te bundelen in één brede SPUK
- Beide akkoorden hangen samen en passen in beweging: zorg naar gezondheid

Het drieluik van de transformatie

Met dank aan

Preventie,
gezondheid en
sociale basis

Passende zorg
met de nadruk
op gezondheid

Toekomstbestendige
organisatie van wonen,
ondersteuning en zorg
voor ouderen

IZA-GALA-WOZO: ANDERS GETFORMULEERD

Regionale infra rond zorg/preventie met beheersing curatieve zorg als hefboom

Gezond en Actief leven akkoord

Tekstvoorstel en proces

Publieke gezondheid

Lokale, brede inzet op preventie/ sociaal domein

Wonen & zorg voor ouderen. 'We willen anders, moeten anders, kunnen anders'. Gemeenten, zorginstellingen, woningcorp.

Doordecen- tralisatie beschermd wonen, nieuw verdeelmodel WMO

AFSPRAKEN IZA EN €

- **IZA** bevat afspraken tussen 13 partijen over het toegankelijk en beheersbaar houden van de zorg
- Gemeenten en zorgverzekeraar faciliteren gezamenlijk samenwerking in regio
- Preventief gzb wordt versterkt om gezondheid samenleving te bevorderen en druk op curatieve zorg te verlagen
- Opzetten regionale preventie infrastructuur
- Gemeenten: structureel € 150 miljoen
- Gemeenten en gemeentelijke zorgpartijen: incidenteel transformatiebudget tot 2026: € 1,4 - 2,8 miljard

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
3488710-1041781-Z

Bijlage(n)
3

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 19 januari 2023
Betreft Criteria regiobeelden/plannen, ROAZ-beelden/plannen
en beoordelingskader impactvolle transformaties IZA

Geachte voorzitter,

Afgelopen najaar is met partijen over de hele breedte van de zorg het Integraal Zorgakkoord (IZA) overeengekomen. Hiermee is de basis gelegd voor passende zorg; de beweging om de zorg ook in de toekomst toegankelijk en betaalbaar te houden voor iedereen die zorg nodig heeft.

Partijen hebben in het IZA op hoofdlijnen afspraken gemaakt om dit te realiseren.

G A L A

Gezond en Actief Leven Akkoord

**GEMEENTEN en GGD-en,
ZORGVERZEKERAARS EN VWS ZETTEN
GEZAMENLIJK IN OP EEN GEZOND EN
ACTIEF LEVEN MET EEN STEVIGE
SOCIALE BASIS**

IZA-GALA

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Sport en bewegen

Gezondheid

Sportakkoord

B
co
fu
(o.
spo

- “SPUK-A- gelden”**
(= gelden van voorheen plus iets extra)
- Erg in lijn met TB-aanpak
 - Kans om preventie plek te geven in begroting gemeente
 - Integrale preventie-infrastructuur organiseren

unctie
GGD (over-
koepelend
programma)

AFSPRAKEN GALA EN €

- **GALA:** Rijk, gemeenten en verzekeraars maken afspraken over preventie, versterking van de sociale basis en sport & bewegen
- Doel om gemeenten een stevigere basis te geven om integraal preventie gzb te kunnen voeren dmv bundelen middelen in één brede SPUK
- Programmadoelen inhoudelijk met elkaar te verbinden tbv terugdringen gzh achterstanden
- T/m 2026: jaarlijks € 250 miljoen
- Na 2026: structureel circa € 190 miljoen

AFSPRAKEN SAMENGEVAT

IZA: niet aanbod zorg maar gezondheid en welzijn burgers centraal

- Versterken samenwerking sociaal domein-1^e lijnszorg
- Regionale preventie-infrastructuur
- Faciliteren samenwerking in regio
- Preventief gezondheidsbeleid
- Uitwerking preventieagenda → GALA
- Structureel 150 miljoen

GALA: bundelen van programma's in een brede SPUK

- Terugdringen van gzh achterstanden
- Bevorderen inrichting van leefomgeving
- Versterken van sociale basis
- Bevorderen gezonde leefstijl
- Versterken mentale gzh van inwoners
- Ondersteunen bij vitaal ouder worden

AANVRAAG IZA

Wijze van aanvragen:

- 1 gemeente vraagt aan namens regio Zuid-Limburg
- Maastricht heeft mandaat.... Of GGD namens 16 gemeenten?
- Gebaseerd op regiobeeld
- Wie bepaalt dit regiobeeld: kartrekkers en regierol goed beleggen
- Q3: regiobeeld klaar
- Q4: regioplan
- IZA en GALA dienen te matchen → afstemming partijen

AANVRAAG GALA

Wijze van aanvragen:

- 1 aanvraag voor alle 15 onderdelen tegelijk (via college-besluit)
- tussen 9 jan-1 maart 2023 (zo vroeg mogelijk)
- Geld aanvragen voor 4 jaar (2023 t/m 2026)
- lokaal aanvragen, ieder voor zich vanuit 'het samen'/TB
- verhaal dat op grote hoofdlijn toont dat en hoe we in ZL als 1 regio samenwerken aan preventie met focus op kind en dat gaan uitbreiden naar alle levensjaren en -doelgroepen

Advies wg SPUK:

- maximaal bedrag aanvragen voor elk onderdeel
- lokale coördinatoren benoemen (ambt. en best.)
- inhoudelijk plan aanleveren 1-9-2023

Na aanvraag

- Plan van aanpak opstellen voor 1 september 2023
- Onduidelijk hoe dit plan moet uitzien, link met regiobeeld
- Beschrijven welke middelen regionaal dan wel lokaal georganiseerd en besteed moeten worden
- Kassiers-functie?
- Bepaal wie gelden beheert en inzet t.b.v. realisatie gezamenlijke transformatie-opgave sociaal domein
- 100% of welk ander deel?

ACTUELE ONTWIKKELINGEN

- Regionaal initiatief voor bijeenkomst voor kernspelers in ZL: 18 januari en 9 februari
- Kernspelers: CZ, VGZ, Zuyderland, MUMC, gemeenten, huisartsenkoepels, Trendbreuk, GGD ZL
- Beide akkoorden samenbrengen
- Bedenken hoe bestuurders en partijen aanhaken
- Ambtelijke werkgroep SPUK
- Governance?

WAT BETEKENT HET VOOR ZUID-LIMBURG?

Kansen

- Bundeling financieringsstromen
- Regionale samenwerking met andere partijen
- GALA is een belangrijke stap richting integrale preventie
- GGD is een onmisbare schakel in preventie infrastructuur
- Regionale afspraken zijn leidend

Bedreigingen

- Enorme dynamiek met dominante spelers
- Risico op versnippering door GALA-activiteiten per gemeente
- Torenhoge ambities zorgakkoorden
- Concretisering rol en positie GGD is niet helder
- Governance onduidelijk

EEN REGIO IN TRANSFORMATIE

- Regionale structuur van samenwerking: netwerkorganisatie voor het opstellen van een regiobeeld en regioplan voor Zuid-Limburg
→ preventie-infrastructuur
- Vertegenwoordiging van partijen uit zorg en sociaal domein met gezamenlijke opgave
- Met samenwerkende partijen afspraken maken over sturing en besturing (governance)
- Trendbreuk 2.0: verbreding en voorbeeld voor regionale samenwerking
- Breed draagvlak en mandaat
- Procesregie